

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

แนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ได้สรุปผลการวิจัยและนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

- เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ ใน การพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34
- เพื่อกำหนดแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ ใน การพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34
- เพื่อประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ ใน การพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการกำหนดแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 โดยกำหนดขอบเขตการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

แหล่งข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายทหารชั้นประทวน ของหน่วยช่างพัฒนา หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 จำนวน 60 คน โดยเลือกด้วยแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ด้านการอ่านแผนที่ ด้านการอ่านรายละเอียดของระวังและสัญลักษณ์แผนที่ ด้านการกำหนดพิกัดแผนที่โดยใช้ระบบภูมิศาสตร์และระบบกริด และด้านการอ่านมาตราส่วน ระยะทาง ทิศทาง ความสูง และทรวดทรง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สร้างขึ้นตามวิธีของลิเกอร์ท ชนิด 5 ระดับ และคำถ้าแบบปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บจากกลุ่มตัวอย่าง 60 คน โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จากผู้บังคับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยรวมแบบสอบถามตามมาตราจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ร่วมกับการประชุมกลุ่มของนายทหารชั้นสัญญาบัตร ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 จำนวน 12 คน และนำประเด็นที่ได้มามองเคราะห์ร่วมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

แหล่งข้อมูล สรุปผลการศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ จากขั้นตอนที่ 1 นายทหารชั้นสัญญาบัตร ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 จำนวน 12 คน และเอกสารเกี่ยวข้องการใช้แผนที่ทางทหารและการพัฒนาบุคลากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและแบบบันทึกการประชุมกลุ่มของนายทหารชั้นสัญญาบัตร ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 จำนวน 12 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล นำสรุปผลการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 ที่มีผลการปฏิบัติชั่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง ไปสังเคราะห์ร่วมกับผลการประชุมกลุ่มของนายทหารชั้นสัญญาบัตร ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 จำนวน 12 คน และนำสรุปประเด็นที่ได้มามองเคราะห์ร่วมกับเอกสารเกี่ยวกับการใช้แผนที่ทางทหารและการพัฒนาบุคลากร เพื่อกำหนดร่างแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ร่วมกับบริบทของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

เมื่อได้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 ทำให้ทราบถึงแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 แล้วนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา จำนวน 5 ท่าน ดำเนินการประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้าน

การใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 โดยประเมินใน 4 มิติ ได้แก่ 1) ด้านการมีประโยชน์ 2) ด้านความเป็นไปได้ 3) ด้านความเหมาะสม 4) ด้านความถูกต้อง โดยใช้แบบประเมินคุณภาพชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

แหล่งข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 โดยประยุกต์ใช้มิติ การประเมินของ Stufflebeam and Shinkfield

การเก็บรวบรวมข้อมูล นำแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาด้าน การมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และดำเนินการ ประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วย พัฒนาการเคลื่อนที่ 34

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินแนวทางการให้ ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อ การพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

การปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วย พัฒนาการเคลื่อนที่ 34 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

- 1.1 การอ่านแผนที่ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.2 การอ่านรายละเอียดขอร่างและสัญลักษณ์แผนที่ โดยภาพรวมมี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 1.3 การกำหนดพิกัดแผนที่โดยใช้ระบบภูมิศาสตร์และระบบกริด โดยภาพรวมมี การปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.4 การอ่านมาตราส่วน ระยะทาง ทิศทางและทรวดทรง โดยภาพรวมมี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 การกำหนดแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมาย ได้แก่ นายทหารชั้นประทวน จำนวน 60 คน ของหน่วยช่างพัฒนา หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

2. กำหนดพื้นที่ที่ดำเนินการให้ความรู้ ได้แก่ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

3. ประเด็นในการให้ความรู้ ได้แก่

3.1 การอ่านและใช้แผนที่พื้นฐาน

3.2 เครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม (GPS)

3.3 ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

3.4 การใช้โปรแกรม Google Earth

3.5 การใช้โปรแกรม ออกแบบโมเดล 3 มิติ ด้วย Sketch Up และการใช้งานร่วมกับ Google Earth

ร่วมกับ Google Earth

4. ลักษณะของการให้ความรู้ ในเรื่อง การอ่านและใช้แผนที่พื้นฐาน เครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม (GPS) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) การใช้โปรแกรม Google Earth และการใช้โปรแกรม ออกแบบโมเดล 3 มิติ ด้วย Sketch Up และการใช้งานร่วมกับ Google Earth โดยการฝึกอบรมในห้องทดลองปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 การประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

ผลการประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดเป้าหมาย ประเมินในด้านการมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

2. กำหนดพื้นที่ที่ดำเนินการให้ความรู้ ประเมินในด้านการมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ประเด็นในการให้ความรู้ ประเมินในด้านการมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ลักษณะการให้ความรู้ ประเมินในด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 จากผลการศึกษาการปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการใช้แผนที่เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 อภิปรายผลดังนี้

การอ่านแผนที่ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อที่มีระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง ได้แก่ การอ่านแผนที่ได้โดยไม่ต้องการแผนที่ออกหั้งแผ่น การฝึกอบรมเกี่ยวกับการอ่านแผนที่ การศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมความรู้ในด้านการอ่านแผนที่ บุคลากรมีทักษะการอ่านแผนที่ทุกประเภท หน่วยงานที่มีความรู้เกี่ยวกับการอ่านแผนที่มาให้ความรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากร ในหน่วย ยังขาดความรู้ในการอ่านแผนที่ ถ้ามีการให้ความรู้อย่างต่อเนื่องหรือมีหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับแผนที่มาให้ความรู้ ก็จะทำให้เกิดความชำนาญและเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ยุพา โชคิกะพัฒน์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ควรขยายการให้ความรู้แก่โรงเรียนที่ยังไม่เข้าร่วมดำเนินการด้านสุนภาพจิตเด็กพิการ และด้วย โอกาสและสนับสนุนให้สามารถปฏิบัติอย่างจริงจังและควรจัดให้มีการพัฒนาความรู้ปัจจุบัน และ Turban and others (2001 : 17) ที่กล่าวว่า ความรู้ ประกอบด้วยข้อมูลหรือสารสนเทศที่ ได้รับการจัดระบบและประมวล เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจ ประสบการณ์ การสั่งสมการเรียนรู้ และความเชี่ยวชาญ ซึ่งสามารถนำไปใช้สำหรับการแก้ปัญหาปัจจุบันหรือการดำเนินงานได้

การอ่านรายละเอียดขอบระหว่างและสัญลักษณ์แผนที่ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบข้อที่มีระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ที่มีอยู่ในแผนที่มาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน การคำนวณพื้นที่และปริมาตร ใช้มาตราส่วนส่วนบรรทัดที่กำหนดไว้ 3 ระบบ คือ เมตร, หลา, ไมล์ การคำนวณระดับความสูงของจุดต่างๆ จะต้องใช้มาตราส่วนมาช่วย การใช้สัญลักษณ์ในแผนที่ที่เป็นสีต่างๆ กัน ในการบอกรายละเอียดและจำแนกประเภท ข้อมูล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรในหน่วยยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ในการใช้สัญลักษณ์ต่างๆ และมาตราส่วน ถ้าได้มีการให้ความรู้เป็นประจำและต่อเนื่อง ก็จะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ ประดิษฐ์ ศิริคุปต์ (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ข้าราชการสถาบันวิชาการ ทหารเรือชั้นสูง เห็นด้วยกับแนวทางส่งเสริม ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการควบคุมภายใน ให้แก่ข้าราชการทุกนาย รวมทั้งหน่วยงานและผู้บริหารระดับต่างๆ ควรเน้นการพัฒนาและฝึกอบรมข้าราชการในสังกัดเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการควบคุมภายใน และบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2533 : 144) ที่กล่าวว่า เบญจามิน เอส บลูม และคณะ ได้ให้ความหมายของ ความรู้ ความจำ หมายถึง ความสามารถในการจำประสบการณ์ต่างๆ และระลึกเรื่องราวนั้นๆ ออกมาได้อย่างถูกต้อง ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการตัดแปลง แล้วแปลและย่นย่อ รวมกันเป็นการแสดงถึงความสามารถในการแปลความแล้ว เปรียบเทียบ ย่นย่อแต่ใจความสำคัญ หรือผสมผสานสิ่งใหม่เมื่อพบเห็นกับปรากฏการณ์เดิม

นั่นเอง การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการนำหลักการ กฎเกณฑ์ และวิธีดำเนินการ ต่างๆ ของเรื่องที่เรียนรู้มาแล้วไปใช้แก่ปัญหาที่เป็นท่านอยู่ทันที ได้

การกำหนดพิกัดแผนที่โดยใช้ระบบภูมิศาสตร์และระบบกริด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนข้อที่มีระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง ได้แก่ การใช้อักษรประจำส่วนแบ่งเขตกริด มาช่วยบอกพิกัดในแผนที่ การใช้หมายเลขอประจำเขตกริดมาบอกทิศทาง การอ่านค่าพิกัดได้ อ่านเรียงตามลำดับจากหมายเลข ตัวอักษรประจำส่วนแบ่งเขตกริด ตัวอักษรประจำจัตุรัส และ ตัวเลขตามส่วนแบ่ง การนำระบบภูมิศาสตร์มาใช้ในการกำหนดพิกัดแผนที่ การปฏิบัติงานมี การใช้พิกัดแผนที่ในระบบภูมิศาสตร์ การนำเสนอรูปมาใช้ในการกำหนดพิกัดแผนที่ การนำเสนอ วางแผนมาใช้ในการกำหนดพิกัดแผนที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพรະบุคคลากรทราบอยู่แล้วว่า หมายเลขและ ตัวอักษรประจำส่วนแบ่งเขตกริดของประเทศไทยอยู่ในโซน 47P 47Q 48P และ 48Q ใน การบอกพิกัดหรือทิศทาง บุคคลากรที่อ่านและเขียนพิกัดของแผนที่ 1 : 50,000 จึงไม่ได้ เขียนหมายเลขและตัวอักษรประจำส่วนแบ่งเขตกริดไปด้วย แต่จะเขียนเฉพาะตัวอักษรประจำ จัตุรัส และตัวเลขตามส่วนแบ่ง ซึ่งก็ทำให้ทราบพิกัดหรือตำแหน่งที่อยู่ได้ สำหรับในการนำ ระบบภูมิศาสตร์ซึ่งได้แก่การอ่านเส้นรุ้งและเส้นวาง มาใช้ในการกำหนดพิกัดแผนที่และใช้ใน การปฏิบัติงาน ทั้งนี้เป็นเพรະในการปฏิบัติงานของหน่วยจะใช้ระบบกริดทางทหารเป็นส่วน ใหญ่ แต่ทั้งสองกรณีบุคคลากรจะต้องมีความรู้ ความชำนาญ ในการอ่านและเขียนพิกัดทั้งใน ระบบ กริดและระบบภูมิศาสตร์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจะมีความรู้และความ ชำนาญ ต้องเกิดจากการได้รับการฝึกอบรมอยู่เป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับพิภพ วังเงิน (2547 : 250) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรม คือ ขบวนการที่พยายามทำให้มีความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) ทักษะ (Skill) และเจตคติ (Attitude) ที่ดี สามารถปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งมั่นพัฒนาให้เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายให้เกิด ความรู้เกี่ยวกับงานนั้น

การอ่านมาตราส่วน ระยะทาง ทิศทาง ความสูง และทรวดทรง เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พนข้อที่มีระดับน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง ได้แก่ การดูลักษณะเส้นชั้นความสูงมาช่วย ในการบอกกริดทางของภูมิประเทศ การใช้ภาพแสดงลักษณะทางข้าง (Profile) มาใช้ใน การวางแผนปฏิบัติงาน การวัดระยะไปตามถนนหรือลักษณะที่คงเดียวได้โดยอาศัยเส้นด้าย หรือกระดาษทາบไปตามเส้นด้ายนั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพรະบุคคลากรในหน่วย ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ในการดูลักษณะเส้นชั้นความสูง ภาพแสดงลักษณะทางข้าง และการวัดระยะถนนและลักษณะที่คงเดียว ถ้าได้มีการฝึกอบรมอยู่เป็นประจำและต่อเนื่อง รวมทั้งนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการปฏิบัติงาน จะทำให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและ เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอริยา ศิริพงษ์ (2547 : บทคัดย่อ) ที่ให้คำอุปนิสัยเตอร์มาช่วยในการทำงานให้มากขึ้น หรือนำคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาท ในการทำงานประจำวัน เพื่อเป็นการเพิ่มความรู้และทักษะคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการจัด

การฝึกอบรมเพิ่มเติมในส่วนของคอมพิวเตอร์ เช่น การอบรมด้าน Hardware และ Software รวมทั้งเปิดโอกาสให้พนักงานได้รับการฝึกอบรม ในโปรแกรมที่พนักงานมีความสนใจเป็นพิเศษนอกเหนือ จากโปรแกรมที่ใช้ในสายงาน อำนวย แสงสว่าง (2544 : 276) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมว่ามีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรขององค์การ ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานให้มากขึ้นทั้งทางด้านความรู้และมีความตื่นตัว แต่ก็ต้องใช้เวลาอย่างพอเหมาะ ไม่ใช่แค่การสอน แต่ต้องมีการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ให้พนักงานสามารถนำไปใช้ได้จริง ไม่ใช่แค่การฟัง แต่ต้องมีการปฏิบัติจริง จึงจะได้ผลลัพธ์ที่ดี

ตอนที่ 2 ผลการกำหนดแนวทางการให้ความรู้ของบุคลากร ด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ภูมิป่าฯ

กำหนดเป้าหมาย ได้แก่ นายทหารชั้นประทวน จำนวน 60 คน ของหน่วยช่าง พัฒนา หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาชนบทและงานพัฒนาชนบทที่สำคัญได้แก่ เส้นทางคมนาคม และแหล่งน้ำ งานดังกล่าวต้องใช้แผนที่ในการวางแผน ขั้นตอน เมื่อให้ความรู้แก่บุคลากร ด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท จะทำให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กำหนดพื้นที่ที่ดำเนินการให้ความรู้ ได้แก่ หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ซึ่งเป็นองค์กรของกลุ่มเป้าหมายที่จะให้ความรู้แก่บุคลากร ด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท

ประเด็นในการให้ความรู้ ได้แก่

1. การอ่านและใช้แผนที่พื้นฐาน มีเนื้อหาซึ่งเป็นฐานความรู้ ได้แก่ รายละเอียดที่ข้อมูล ทิศทาง และการใช้แผนที่ประกอบเข้มที่สุด เป็นการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรในการอ่านและใช้แผนที่ เพราะแผนที่จะให้ข้อมูลขั้นต้นต่างๆในการพัฒนาชนบทและเป็นพื้นฐานสำหรับการให้ความรู้ในเรื่อง เครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การใช้โปรแกรม Google Earth และการใช้โปรแกรม ออกแบบโมเดล 3 มิติ ด้วย Sketch Up และการใช้งานร่วมกับ Google Earth ซึ่งสอดคล้องกับ วิจิตร อะวะกุล (2540 : 50) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการขององค์กร ในอันที่จะพัฒนาบุคคล เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมีระบบและเป็นแบบแผน เพื่อให้บุคคล มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ ความชำนาญ ประสบการณ์ที่เหมาะสมหรือเข้ากับงานได้เป็นอย่างดี เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างถาวร และมีมาตรฐาน เป็นการดำเนินการที่ต่อเนื่อง เป็นภาระที่ไม่มีที่สิ้นสุด

2. เครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม (GPS) มีเนื้อหาซึ่งเป็นฐานความรู้ ได้แก่ แนวคิดพื้นฐานของระบบ GPS ระบบการหาพิกัด ความถูกต้องแม่นยำ รายละเอียดหน้าจอของเครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม การบันทึกค่าพิกัดเป็น Waypoints ด้วยเครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม และการใช้เครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียมเพื่อการนำทาง เป็นการฝึกอบรมเพื่อให้บุคลากรสามารถใช้เครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม ในการทำแผนผังพิกัดที่อยู่ของคนเองในแผน

ที่ ในการนำร่องจากที่หนึ่งไปที่อื่นๆ ตามต้องการ และการสำรวจรังวัดและทำแผนที่ ซึ่งจะทำให้เกิดความถูกต้อง และรวดเร็ว มีผลต่อการวางแผนและการปฏิบัติงานในการพัฒนาชนบท ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณรงค์ เฉลิมวัฒนชัย (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า เครื่องมือสำรวจที่มีใช้อยู่ของการไฟฟ้านครหลวงที่ใช้ในการปรับปรุงแผนที่ ที่มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็ว คือ ชุดเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมระบบ GPS และแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดการปรับปรุงแผนที่ของการไฟฟ้านครหลวง คือ ต้องมีการพัฒนาทางด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน และเครื่องที่ใช้ให้มีความทันสมัย ต่อปัจจุบัน

3. ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) มีเนื้อหาซึ่งเป็นฐานความรู้ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ การนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้ และการประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ใช้กับงานต่างๆ เป็นการฝึกอบรมเพื่อให้บุคลากรสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการข้อมูลภูมิศาสตร์ใน 4 ลักษณะ ซึ่งได้แก่ การนำเข้าข้อมูล การจัดการข้อมูล ซึ่งหมายถึง การเก็บข้อมูลและแก้ไข การวิเคราะห์ข้อมูล และการแสดงผลข้อมูลเทคโนโลยี ในการนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์มาใช้ มีวัสดุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ เพื่อจัดการกับข้อมูลเชิงพื้นที่ ข้อมูลจำนวนมากเหล่านี้ สามารถแก้ไขและค้นคืนได้ในเวลารวดเร็ว และเพื่อวิเคราะห์และใช้ผลการวิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจ ถ้ามีข้อมูลข่าวสารที่ดี ได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ที่ดีตามเงื่อนไข จะทำให้การตัดสินใจในการวางแผนการพัฒนาชนบทและเรื่องอื่นๆ ทำได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรันธร บุญญาณุภาพ (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้นำเทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ มาใช้เพื่อตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ และกำหนดพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุก บริเวณเขตกรุงเทพมหานครที่ติดกับพื้นที่ชั้นราษฎร์ 2 กิโลเมตร ซึ่งทำให้ทราบถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลง การใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภทที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสัตว์ป่า และปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของสัตว์ป่า และสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการทรัพยากรป่าไม้ภายใต้พื้นที่

4. การใช้โปรแกรม Google Earth มีเนื้อหาซึ่งเป็นฐานความรู้ ได้แก่ ระบบ Google Earth การใช้โปรแกรม Google Earth ภาพรวมการทำงานของโปรแกรม Google Earth และการประยุกต์ใช้ Google Earth กับงานต่างๆ เป็นการฝึกอบรมเพื่อให้บุคลากรสามารถใช้โปรแกรม Google Earth ในการดูภาพถ่ายทางอากาศพร้อมทั้งแผนที่เส้นทางผังเมืองช้อนทับลงในแผนที่ ซึ่งโปรแกรมนี้จัดเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบงานเด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์และยังสามารถประยุกต์ใช้กับงานต่างๆ โดยเฉพาะกับงานสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม ซึ่งสามารถสร้างเป็นโมเดลงานก่อสร้างในรูปสามมิติขึ้นมาทับพื้นจริง แล้วดูภูมิทัศน์โดยรอบว่าได้ตามที่ออกแบบไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชนบทในเรื่อง การวางแผนในขั้นต้นและการปฏิบัติงานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

สถาพร ไพบูลย์ศักดิ์ (2543 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการประเมินการใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และภาพถ่ายดาวเทียม เพื่อทำแผนที่ในพื้นที่ลาดชันเชิงช้อน โดยวิธีการซ้อนทับจากชั้นข้อมูลต่างๆ ทำให้ได้ขั้นข้อมูลหน่วยผลลัพธ์ขึ้นมาใหม่

5. การใช้โปรแกรม ออกແບນໂມଡේල 3 มิติ ด้วย Sketch Up และการใช้งานร่วมกับ Google Earth มีเนื้อหาซึ่งเป็นฐานความรู้ ได้แก่ ความเป็นมาของโปรแกรม Sketch Up การซื้อมต่อไปยังโปรแกรม Google Earth การใช้งาน Sketch Up ร่วมกับ Google Earth การติดตั้ง Plug – in สำหรับโปรแกรม Sketch Up การสร้างໂມଡේලโดยอ้างอิงพิกัดและขนาดจากภาพดาวเทียม การใช้ 3D Warehouse การนำภาพໂມଡේลที่มีผู้สร้างไว้ใน 3D Warehouse เข้ามาทำงานใน Sketch Up และการประยุกต์ใช้งานโปรแกรม Sketch Up เป็นการฝึกอบรมเพื่อให้บุคลากรสามารถใช้โปรแกรม ใน การเขียนแบบหรือภาพจำลองต่างๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยเริ่มจากการเขียนภาพเส้นสองมิติขึ้นมาเป็นโครงร่าง แล้วเปลี่ยนเส้นร่างให้เป็นชิ้นงานสามมิติ โดยกำหนดพื้นที่ผิวแสงเงาซึ่งแก้ไขปรับเปลี่ยนได้ง่าย ทำให้ภาพที่ได้ใกล้เคียงกับงานจริง อันมีผลต่อการพัฒนาชนบทในเรื่องการวางแผนก่อนการปฏิบัติงานและในระหว่างปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญคง นุตสติต (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถอาศัยหลักการวิเคราะห์และออกแบบระบบนำมาพัฒนาระบบสร้างสัญลักษณ์มาตรฐานทางทหาร เพื่อช่วยในการสร้างภาพสัญลักษณ์แทนที่ตั้งหน่วยทางทหาร อาวุธยิง และที่ตั้งอื่นๆ นำไปประกอบบนภาพแผนที่ทางทหาร ตรงตำแหน่งที่ถูกต้องตามพิกัดที่ได้รับรายงาน

ลักษณะการให้ความรู้ ในเรื่อง การอ่านและใช้แผนที่พื้นฐาน เครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม (GPS) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) โปรแกรม Google Earth และโปรแกรม ออกແບນໂມଡේල 3 มิติ ด้วย Sketch Up และการใช้งานร่วมกับ Google Earth เป็นการฝึกอบรมในห้องทดลองปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ พิพิพ วชังเงิน (2547 : 256) ที่กล่าวว่า การฝึกอบรมในห้องทดลองปฏิบัติงาน คือ การฝึกอบรมโดยใช้ห้องปฏิบัติการ ให้ผู้รับการอบรมทดลองปฏิบัติจริง ฝึกคนจำนวนมากๆ ในเวลาเดียวกัน นำผู้อบรมเป็นกลุ่ม มาร่วมฝึกอบรมด้วยกัน ให้มีการฝึกทดลอง เรียนรู้จากของจริง

ตอนที่ 3 ผลการประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 อกิปรายะลดังนี้

การประเมินแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นพระแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ได้ผ่านกระบวนการสำรวจการปฏิบัติงาน ของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ และนำผลที่ได้มารวบรวมทำให้ทราบถึงระดับของการปฏิบัติงาน

ของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาสังเคราะห์ร่วมกับการประชุมกลุ่มของนายทหารสัญญาบัตร ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 จำนวน 12 คน และนำสรุปประเด็นที่ได้มาสังเคราะห์ร่วมกับเอกสารเกี่ยวกับการใช้แผนที่ทางทหารและการพัฒนาบุคลากร เพื่อกำหนดแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ร่วมกับบริบทของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 จึงทำให้ได้แนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ที่มีความสมบูรณ์ ทำให้ผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย แนวทางการให้ความรู้บุคลากร ด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ทำให้ได้ประเด็นในการให้ความรู้ ได้แก่ การอ่านและใช้แผนที่พื้นฐาน เครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม (GPS) ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) การใช้โปรแกรม Google Earth และการใช้โปรแกรม ออกแบบโมเดล 3 มิติด้วย Sketch Up และการใช้งานร่วมกับ Google Earth ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนาแนวทางการให้ความรู้บุคลากร ด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ในฐานะเป็นหน่วยต้นสังกัดของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ กำกับ ดูแล ตาม ดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่างๆ ควรดำเนินการดังนี้

- 1.1 กำหนดเป็นนโยบายให้นำแนวทางการให้ความรู้บุคลากร ด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 “ไปใช้กับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ทุกหน่วย จะทำให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ และการนำแผนที่ไปใช้ในการพัฒนาชนบทเพิ่มมากขึ้น”

- 1.2 ควรให้หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ทุกหน่วย นำแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 “ไปประยุกต์ใช้กับงานต่างๆ ดังนี้

- 1.2.1 งานส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ โดยการนำเครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม (GPS) ไปเก็บข้อมูลพิกัดของบ้านเรือนภูมิปัก สำรวจ ไม้ผลต่างๆ การเจกวัว สุกร และปลา การส่งเสริมให้ราษฎรปลูกหญ้าฝ่าเพื่อรักษาหน้าดิน รวมถึงการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร นำข้อมูลเข้าไปจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ จะช่วยให้การติดตามประเมินผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2.2 งานสังคมสงเคราะห์และอื่นๆ เช่นงานช่วยผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย โดยการนำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และโปรแกรม Google Earth มาช่วยวิเคราะห์พื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมจากอุทกภัย พื้นที่ที่เกิดความเสียหายจากวาตภัย และอัคคีภัย ซึ่งจะทำให้สามารถเข้าไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่างๆ ได้ทันท่วงที

2. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34

หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ควรกำหนดนโยบายให้บุคลากรได้มีการฝึกปฏิบัติในการอ่านและใช้แผนที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อการอ่านและใช้แผนที่จะเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติในเรื่องเครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม (GPS) และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ไปทดลองใช้เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแนวทางการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 ว่าจะมีประสิทธิภาพเพียงใด แนวทางในทฤษฎีจะสอดคล้องกับการปฏิบัติจริง หรือไม่ มีสิ่งที่ควรต้องปรับปรุงอะไรบ้าง

2. จากการนำเครื่องหาพิกัดด้วยดาวเทียม (GPS) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ และระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) โปรแกรม Google Earth โปรแกรม Sketch Up ซึ่งเป็นโปรแกรมใหม่ๆ เข้ามาใช้ช่วยให้การใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบทได้ดีขึ้น จึงควรที่จะต้องดัดตามเทคโนโลยี และโปรแกรมใหม่ๆ อยู่เสมอและนำมาศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อให้ได้แนวทางที่ดีและมีประโยชน์เพิ่มมากขึ้น

3. จากผลการวิเคราะห์ การปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท ของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 34 พบว่า การอ่านแผนที่ และการกำหนดพิกัดแผนที่โดยใช้ระบบภูมิศาสตร์และระบบกริด โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

จึงควรมีการพัฒนาหลักสูตรการให้ความรู้บุคลากรด้านการใช้แผนที่ เพื่อการพัฒนาชนบท และประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง